



Universitätsbibliothek Paderborn

**Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute
F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis**

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: LXIII. Docendi sunt Chr[ist]iani/ q[uod] dans paup[er]i/ aut mutua[n]s
egenti/ melius facit/ q[...] si venias redimeret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

Pater autem Concilii: Quia preceptum dei infinita dignitate preservatur, eo
et per hominem quod permutatur, ac nullo modo precepitur,
Cum illic sit meritum, hic nullum.

Hic obiectetur.

At venies redimuntur per ipsum opus, puto contributionem ad
fabricam: vel captiuos, redēptionē: ergo sunt meritores. Rēdeo
Non loquor de opere, sed de veniē, nam opus illud poterat
fieri sine veniē, non enim alligatur necessario veniē. Veniē autem
sine opere concessus nihil conferunt, sed ratiōmodo auferunt. Opus
autem sine veniē concessus: quia illic nostra re ipsius, hic damus. Et
ideo illic carni, hic seruitur spiritui. Et breviter illic naturae, hic
satisfit gratiae, quare veniē seorsum sumptus sunt incompaviles ad
opus misericordie. Item opus sine veniē purius est, q̄ cum
veniē, & veniē sunt operis aliquod viuū: quia recipit mercedem
suam, imo plus ē mercedē suā. Sancti si itaq̄ agerent, si nude
contribuerent, & non propter venias. Non quod veniē sine male
& noxiis: Sed quod abusus peruersus nocet, dum tale opus non fas
cerent: nisi veniē essent, ac sic finis operis huius modo dicitur venia,
imo ipse homo, qui querit q̄ sua sunt, cū deberet opus propter
deum & gratis facere, & venias non aliter acceptare, q̄ gratis sibi
non propter contributionē datas; ut sic ille venias non emanet,
nec isti vendat, oportet enim utrōque esse gratuitā donationē,
vel erit manifesta Sitionia & venditio a spissimā. Sed quod hec
populo dicere quoniam dñe, Impone gratis, & ego concedo gratis.

Itē, Timendum ne per illā ordinis peruersitatē magna in eccl^{esi}
lesia alatur idolatria. Quia si populus doceatur propter penitentia
tū euāsionē contribuere (qd̄ ipso non fiat, & si mul̄ i forte sic
intelligat) tūc clarū est, q̄ non propter dñm contribuunt, & erit tūc
mor pena: seu poena Idolis eorum, cuius sacrificant. Qd̄ si ita
fieret, tale aliquod malū ageretur in Eccl^{esi}a, quale oīm i Romā
nis gentilibus agebat. Qn̄ febri & alijs leuis & noxijs numinis
bus seruiebant ne ledentur, Ideo hic v. galandū pro populo, & tā
dubia atq̄ periculosa, negotia vix doctissimis committēda.

CON : LXIII,

Docendi sunt Christiani/qd̄ dans paupi/aut mutuās
egenti/melius facit/q̄ si venias redimieret.

¶ Hanc sic pono propter rudes, nā satis ex predictis patuit. Hāc
autē concilium duab⁹ precedingib⁹ & sequētibus, non ego p̄ un⁹
aut solus, Sed omnes & tota Eccl^{esi}a tenet, nisi q̄ solus populus
hāc nūc audit, forte timetur, ne nimis citro intelligeret, tā ap̄ia

Lviij

& solidā veritatē. Nam & S. Bona: & ceteri om̄s, quādo ī haec
materiā agentes sibi n̄is opponerent, ergo omitteda sunt reliq̄
bona opa, Respondent vnaū miter, neq̄ q̄. Quia cetera bona
opera sunt meliora, q̄ ad p̄mū cōfessione obrinendū, Pater ergo
conclusio, Cū hoc illi dicāt, qui tamē assertū indulgentias
esse thezaurū meritor. Chri & Ecclig. ¶ CON: XLIII.

Quia per opus charitatis/crescit charitas/& fit hō
melior/Sed per venias nō fit melior/sed tātū no a
peñā uberior.

Pater, Quia solū remissio poenarū ibi datur, nec indulgentias
plus valent, vt etiā om̄s concedunt, q̄ ut tollat poenas, At ab-
lato peñā non facit bonū, siue meliorē ia charitate.

¶ CON: XLV.

Docendi sunt Christiani/ q̄ qui v̄det egenum/ &
neglecto eo dat p̄ venijs/nō indulgētias Pape/sed
indignationē dei sibi vendicat.

Quia peruerit ordinē suprapositiū & contra id agit Ioan:
Si quis videntur fratē suū necessitatē h̄re, & clauserit viscera sua
ab eo, q̄uo manet i eo charitas dei. Hanc aut̄ necessitatē nostri
Sophilt̄ interprant̄ extremā, scz, vt charitati nūq̄ vel rarissimis
meliorū faciant op̄adi, cū tamē ipi, si in necessitate essent non
extrema, sed prima, vellent se iuuari, alios ȳo volūti iuuare,
cūiā exhalariū spiriū. Optimi sane Theologi & Ch̄iani, qui
faciant ho chominib⁹, qd̄ sibi vellent fieri,

¶ CON: XLVI. (libera/non p̄cepta)

Docendi sunt Christiani/ q̄ redēptio veniarū est

Satis id supra dixi, Q̄ venijs sunt de nūero eorū, q̄ licet, nō
aut̄ eorū quē expeditū, Q̄ uo mō in v̄et: lege libell⁹ repudij fa-
cīscū Zelotypie. Et in no: lege, lites & iudicia, ppter infirmos
imo, pp̄ duritiā v̄ram, inquit Chfus. Quę quicūq̄ egerit, co-
teraf poti⁹ q̄ cōmēdat̄, imo vt Glo: dicit li:v. de pe: & re: Q̄ d̄
aut̄ & multi alijs meli⁹ facerent, vt p̄ se satisfacerēt, & nō redime-
rēt venias, quastū non nisi criminis redimere op̄ h̄nt.

¶ CON: XLVII.

Docendi sunt Christiani/q, n̄isi supfluis abūdet/
necessaria tenētur domini suę retinere/ & nequaq̄
p̄ venijs effundere.

Quia Ap̄lus dicit, Qui suis & maxie domesticis nō p̄uidet,
fidē negauit, & c̄ infideli deterior. Sed sūt multi, qui nec panē